

De Vriendenkring

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)
website: www.Quakers.nu; 89e jaargang nr. 5, mei 2018.

Bruine beuk bloeiend en met ontluikende bladeren op 15 april voor de Commanderij waar de stille samenkomsten van de Midden en Zuid Nederlandse Maandvergadering gehouden worden.

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs:

Nederland	€25,00 per jaar
Europa	€35,00 per jaar
Wereldwijd	€35,00 per jaar
Email abonnement (PDF)	€5,00 per jaar

deze Vriendenkring is gedrukt op milieuvriendelijk papier met deze drie certificaten

Nieuwe bankrekening: (IBAN) **NL65 TRIO 0212 3772 64** t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden Quakers te Amsterdam met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'. Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U

Nieuwe abonnees, adreswijzigingen en betalingen email:

vriendenkringredactie@gmail.com

Redactieleden:

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle, tel. 038-4608461/06-40030923, email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid/leden: vacatures

Correctie: Hylkia, Corien van Garderen en Frieda Oudakker

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15^e van iedere maand! (tenzij anders afgesproken).

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.Quakers.nu (je wordt doorgeschakeld naar het blog waar ook de Vriendenkringen staan)

In dit nummer:

Van de redactie.....	4
Sta op en schitter	5
Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert.	7
Algemene Vergadering 2018 – "Vertrouwen Schenken"	9
102 Ideeën om mijn Quaker-leven te verrijken.....	10
Hoe en waarom?.....	12
Mijn Quaker-zoektocht	14
Stille Wijdingsdienst	18
Globalisering van de droom van Dr. Martin Luther King.....	20
Zendbrief Uit Budapest	22
Samen vrede opbouwen Communicatie en media	23
Inplaats van onderdrukking met geweld : Praat met hen !.....	25
Stop met het voeren van de oorlog	28
Grensbijeenkomst Noord-West Europa	31
Reactie van Amerikaanse Quakers op Geweld in Syrië.....	33
Angst heeft een tegengif.....	34
Quakers en klimaat verandering wereldwijd.....	37
Afscheidsbijeenkomst van OIKOS	38
Quakers voor de Aarde Team	41
Vrienden in het hele land	42
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?	43
Quakers in Action	44

*Bij het aanbieden van het eerste
exemplaar van zijn biografie sprak
Harcourt Klinefelter:*

*"Om de droom van Martin Luther King
tot wereldwijde werkelijkheid te maken
zal ik me blijven inzetten om de dag
te bespoedigen dat over de hele aarde
wordt gezongen:*

Harcourt Klinefelter met Martin Luther King

*"We **Have Overcome**" We zullen dit zingen wanneer:*

*Miljarden worden uitgegeven aan preventie van oorlog in
plaats van aan wapens. Miljoenen mensen geweldloze
vredeswerkers worden in plaats van soldaten met een
geweer op de rug"*

(dit is een van de negen uitspraken om de droom tot werkelijkheid te maken)

Van de redactie

Door de dreigende tweets en de raketaanvallen op Syrië als vergelding op gifaanvallen kreeg ik angst voor een veel grotere oorlog. Geweld met geweld vergelden is zo iets als de ander verwijten dat hij datgene doet wat wij ook doen. Wat er in de dagen daarna gebeurde, is opgelucht ademhalen en hopen op meer wijsheid en verbinding.

De vraag 'hoeveel wapens hebben we verkocht aan de partijen in het conflict?' blijft essentieel.

De belangrijkste vraag die voor mijzelf naar boven komt is: Hoe ga ik met mijn angst om en wat brengt ons dichterbij een duurzame vrede? Quakers hebben door de eeuwen heen de moed gehad om te getuigen tegen het geweld dat beide partijen gebruiken. We willen in verbinding blijven en het zoeken naar een geweldloze oplossing ondersteunen. Hoe creëer ik deze moed? In de stilte probeer ik naar binnen te gaan en te zoeken naar de betekenis van mijn bestaan. De golf van licht die daaruit komt, geeft me moed en vertrouwen om door te gaan met me in te zetten voor vrede en rechtvaardigheid, ook al is het maar een theelepeltje water op een uitslaande brand.

Hoe we het noemen als we naar binnen gaan en het licht zoeken, is niet zo belangrijk. Als ik het woord 'bidden' ruim opvat, kan het kleine gedichtje van Toon Hermans mij helpen:

*Bidden gaat met woorden,
maar ik doe het liever zonder
en ben opeens een beetje
bevangen door het wonder.*

Dit wonder ervaren en van daaruit actie ondernemen dat is waar het om gaat volgens mij.

In deze Vriendenkring veel aandacht voor dat wonder: Sta op en schitter! En ook dat wonder dat we de weg naar vrede kunnen blijven volgen, ook al is er nog zoveel angst.

Als we in het wonder geloven, kunnen we veiligheid creëren in gemeenschappen, die de basis vormen voor veiligheid op wereldschaal.

Ik wens je bij het lezen van deze Vriendenkring, veel inspiratie en sociale betrokkenheid toe die de wereld en ieder van zijn bewoners meer dan ooit nodig hebben.

Sytse Tjallingii (redacteur)

Sta op en schitter

door Catharina Visser (naar Jesaja 60:1) ingestuurd door Els Ramaker

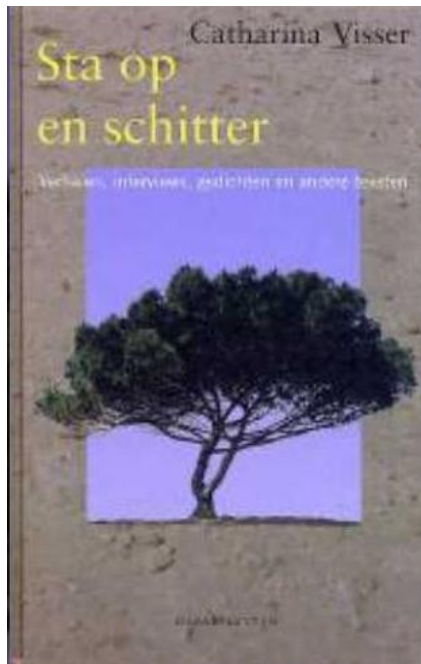
Sta op en schitter

*want lang was de nacht en bitter
de strijd met oude fantomen
maar nu is het morgen
nu wordt het tijd om blinkende dromen
waar te maken – weet je geborgen
in een nieuw licht*

*Wij zijn kleiner dan wij zijn
zoveel gaven laten rusten
zoveel liefde niet gedeeld
zoveel warmte ingehouden
zoveel tederheid verspeeld
zoveel angst en zorg verzwegen
zoveel aandacht niet beloond
zoveel zwijgen niet begrepen
zoveel eerbied niet getoond*

*Vat moed en schitter en richt
je op wat komen gaat
want je hart wordt witter
en de dag verwacht
je eigen, herboren gelaat*

*Groter zijn wij dan wij zijn
wat verhindert ons te leven
wat weerhoudt ons van de dans
zoveel rijkdom om te delen*

*zoveel innerlijke glans
zoveel dromen nog te dromen
zoveel onvermoede kracht
die de geest in ons doet stromen
ons doet uitgaan in de nacht*

*Liever zijn wij dan wij zijn
laten wij de rotsen breken
in het steenland van de trots
mededogen welt in beken
uit de altijd milde bron
echte aandacht voor de ander
schouwen in 't verborgen licht
handen reiken, ruimte scheppen
als de vrede is ontwricht*

*Wij zijn wijzer dan wij zijn
wijsheid is ons diepste gaan
is het weten van de eenheid
in de glimlach van de schepping
is het licht van ons bestaan*

Catharina Visser zegt in een interview altijd op zoek te zijn geweest naar de werkelijkheid achter de dingen, ontzettend te hebben verlangd naar een mystieke ervaring en zich steeds te hebben afgevraagd welke schatten we ten onrechte hebben achtergelaten in de oude lagen van religieus gevoel en godsdienst. Al deze elementen vinden we in haar 'Sta op en schitter' gebundelde werk terug.

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert.

door de Deventer gespreksgroep opgeschreven door Marlies Tjallingii

In maart hebben we in de gespreksgroep in Deventer gepraat over de vertaling van het Onze Vader uit het Aramees door Bram Moerland.

*Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert,
Ik geef u een naam opdat ik u een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel uw licht in mij - maak het nuttig.*

*Vestig uw rijk van eenheid nu,
uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Voed ons dagelijks met brood en met inzicht.
Maak de koorden van fouten los die ons binden aan het verleden,
opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden.*

*Uit u wordt geboren:
de alwerkzame wil,
de levende kracht om te handelen,
en het lied dat alles verfraait,
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.*

het Aramese schrift

In april beperken we ons tot deze ene zin:
“Bron van zijn die ik ontmoet in wat mij ontroert”. Wat een prachtige zin! Wat ontroert ons zó, dat we ons verbonden voelen met de “Bron van ons Zijn”, waar we misschien ook het woord God voor kunnen gebruiken?

Ik schrijf een aantal dingen op die gezegd zijn en waarvan we denken dat het mooi is om dat te delen in de Vriendenkring.

- **Waar ontmoet ik God?**
- Rust raakt mij, waar het stil wordt. Er hoeft niets meer.
Er wordt voor mij gezorgd
Blijheid, het blije kind, enthousiasme.
- Als ik langs de IJssel loop en mensen zie spelen met hun hond. Het spelen van twee wezens met elkaar. Ik sta er niet altijd open voor, maar als ik er wel open voor sta, zie ik dat het hier over gaat.....
Mensen die liefdevol op elkaar gericht zijn.

De ogen van een kind, liefdevolle aandacht....

Mensen die enthousiast bezig zijn.

Als ik schilder: waar valt het licht in de ogen van wie ik schilder?

Plezier hebben, vreugde in wat ik doe.

- Ik denk terug aan mijn tijd dat ik werkte in Afrika in een armoedig

ziekenhuis: daar zag ik liefde en zorg voor kinderen, van de ouders en ook van mezelf,

Daar was een man die moest zorgen voor zijn twee kleine kinderen. Er kwam een container met kleren waar ook kleren voor het jongetje in zaten. Ik heb een foto van dat jongetje in mijn kamer: als ik kijk naar die ogen van dat kind word ik ontroerd!

- Als mensen belangrijke stappen hebben gezet, bijvoorbeeld bij kinderen op school.

Ik zie ze opbloeien, los komen, doorbreken.

Een jongen in groep 8 die ik stimuleerde om door te zetten en niet op te geven. Hij ontwikkelde een project met een fantastische oplossing. Hij zegt: je hebt me geholpen. Hij maakte grote stappen.

- In het echt aankijken van de ander ervaar ik verbinding

Dat ontroert me, ik ervaar groei en verrukking

Zorg voor elkaar

Ik word geraakt en voel me geïnspireerd!

Dit is wat we met elkaar uitwisselden. Misschien soms stamelend, zoekend naar woorden en op dat moment weer ontroerd door wat we vertellen, diepere verbinding ervarend.

Is dat niet ook waar het om gaat als we in onze stille samenkomst zijn?

stripje ingezonden door Wils 't Hart

Algemene Vergadering 2018 - 'Vertrouwen Schenken'

door Peter van Leeuwen

Nog even en dan zien we elkaar allemaal op de Algemene Vergadering op 25, 26 en 27 mei 2018 in het Natuurvriendenhuis. Dat worden kostbare momenten, als ik bedenk hoeveel we over hebben voor ons weekend samen. 'Vertrouwen Schenken' is een mooi thema! In ieders leven is het een uitdaging om te dur-

ven vertrouwen te schenken. Ik begrijp dat er belangrijke zaken zijn om met elkaar over te spreken opdat we voortgang maken: boeken, huizen, communicatie, om er eens drie te noemen waarvan ik gehoord heb. Ik wil me niet in elk onderwerp erg verdiepen. Mijn hulpmiddel daarbij is vertrouwen kunnen schenken aan anderen en ons Quakerproces. Als er aan een boek (Quaker geloven en werken) tien jaar is gewerkt, dan mag het zo langzamerhand wel eens gepubliceerd worden. Als er stukjes in staan waar ik zelf niet helemaal achter sta, dan is dat een mooie uitnodiging aan mij om daarover na publicatie eens met een ander in gesprek te gaan. Tenslotte vormen de Vrienden een rijk geschakeerd palet en is elke nieuwe uitgave van getuigenissen weer een momentopname. Ik lees nog wel eens in het 'Leven uit het Innerlijk Licht' (1952), heel inspirerend, zonder dat ik elk stuk hoeft te onderschrijven. Huizen en financiën vind ik moeilijk en dus stel ik me op de hoogte om de grote lijnen te begrijpen en vertrouwd daarnaast op het inzicht van hen die zich meer in detail met die materie hebben bezig gehouden.

Om ons voldoende op de hoogte te stellen en toch veel voortgang te boeken, zouden we misschien wat sessies kunnen hebben waarbij tussendoor in kleinere kring over een onderwerp gesproken wordt, met vraag en antwoord en ideeën aandragen. Tijdens de plenaire vergaderingen hoeven we dan niet meer op details in te gaan en kan in de Stilte het besef dat we verbonden zijn haar werk doen. Ik kijk uit naar deze Algemene Vergadering, die weer heel bijzonder zal worden. Jullie komen toch ook?

Als je je nog niet hebt opgegeven, doe dat dan via deze link:

<https://goo.gl/forms/07OeJ2IBnWjLYjh52>

102 Ideeën om mijn Quaker-leven te verrijken

Uitgave van de Duitse Jaarvergadering van de Quakers

Een nieuwe uitgave gestart door Hadewijch Touwen en aangevuld door ongeveer 52 deelnemers aan de All-Age-Gathering 2016 in Bonn, de 30ste verjaardag van de Europese en Midden-Oosten Jonge Vrienden en enkele individuele Quakers. Te bestellen via de website van de Duitse Quakers:

<https://quaeker.org/medien/neuerscheinungen/>

Hierbij enkele bladzijden uit het boekje 102 Ideeën om mijn Quakerleven te verrijken.

Hadewijch Touwen 1962 - 2015

Nederland, Netherlands, Niederlande, Pays-Bas

In loving memory of our Friend
who laid the foundation for this book.

In herinnering aan onze Vriendin,
die aan de basis stond van dit boek.

In Erinnerung an unsere Freundin,
die den Grundstein für dieses Buch legte.

En mémoire de notre Amie
qui a commencé ce livre.

2

Häufiger mit
meinen Nachbarn
sprechen

Vaker met mijn
buren praten

Talk to my
neighbours
more often

Parler à mes voisins
plus souvent

15

Mit einem Q-Plakat
auf eine
Demonstration
gehen

Een Q banner
meenemen naar
een demonstratie

Go on a
demonstration with
a Q banner

Participer à une
manifestation avec
une banderole
quaker

17

Für den „Quäker“
oder „Entre Amis“
einen Artikel
schreiben

Een artikel schrijven
voor de „Vrienden-
kring“

Write an article for
“theFriend” or
“Friends Journal”

Ecrire un article pour
la «Lettre des Amis»

67

Während des Urlaubs
eine Q-Gruppe
besuchen

Op vakantie een
Q groep bezoeken

Visit another Q
Meeting while on
holiday

Rendre visite à une
groupe quaker
pendant les vacances

83

Während der Andacht
laut singen / beten,
wenn es mich dazu
drängt

Tijdens de wijdingssa-
menkomst luid zingen
of bidden, wanneer
het moet

Sing/ pray out loud in
Meeting for Worship
when the spirit moves

Chanter / prier à haute
voix pendant le culte,
quand on se sent
poussé par l'Esprit

91

Das „Glaube & Wirken“
einer anderen Jahres-
versammlung lesen

Quaker „Geloven en
Werken“ van een
andere jaarvergadering
lezen

Read
“Faith & Practice” of
another Yearly Meeting

Lire le version de
«Foi et Pratiques”
d’ une autre
Assemblée annuelle

Hoe en waarom?

door Erik Dries

Waarom doe ik mee aan 'Stop Fuelling War'? Waarom help ik met het organiseren van die demonstraties? Waarom demonstreer ik überhaupt? Dit zijn geen vragen waar ik de antwoorden al op weet. Vragen die ik als truc gebruik om je dit stukje te laten lezen.

Ongeveer vijf jaar geleden was ik een gewone man. Getrouwd, kinderen, vrienden, hobby's. Ja, ik was toen ook al een Quaker. Maar ik had nog nooit gedemonstreerd. In mijn hele leven niet.

Waarom niet? Waarom eigenlijk niet?

Ik heb toch een normale intelligentie - het werkt redelijk daarboven geloof ik. Ik was me bewust van wat er in de wereld gebeurt; ik las en lees mijn kranten en volg de actualiteit... Ik denk dat ik het te druk had met mijn dagelijkse leven.

En ik ben niet opgevoed met 'demonstreren' als een manier om je mening te laten horen. En elke man met een beetje verstand weet dat de grote beslissingen achter de schermen worden genomen; een stel schreeuwende burgers zullen echt geen invloed hebben op de mannekes aan het stuur.

En wat is het nut en wat zullen andere mensen denken als ze je daar zien staan? Nee, demonstreren was niet mijn ding en ik had dus genoeg halfvage overwegingen om daar niet aan mee te doen.

Hoe sta ik daar nu in?

Ik weet het niet.

Ja, om de twee weken sta ik met 20 grootouders op het Binnenhof. Herinner onze volksvertegenwoordigers aan de klimaatafspraken, omwille van onze kleinkinderen.

En zo nu en dan doe ik mee aan een demonstratie tegen wapenhandel. Zoals in Parijs, bij Eurosatory.

Over ons (van de website van 'stop fuelling war')
Sinds 1998 houden Quakers in Frankrijk samen met andere groepen (doopsgezinden, franciscanen, MIR, CAAT, Mouvement de la Paix ...) waken en protesteren ze op de wapenbeurs van Eurosatory buiten Parijs. Stop Fueling War is een seculiere Franse vereniging die is opgericht om de normalisatie van de wapenhandel tegen te gaan. We gebruiken Quaker-benaderingen en verwelkomen de deelname van mensen van alle religies en geen. We behandelen met respect de deelnemers aan de wapenbeurs en erkennen dat we allemaal veiligheid en werkgelegenheid nodig hebben. We zijn ons ervan bewust dat Frankrijk in de EU aandringt op meer militarisering - het is de op drie na grootste exporteur van wapens,

Compleet nutteloos! Ik heb niet de exacte cijfers hier bij mij, maar er zijn 2000 standhouders en het boek met wat er te koop is, is zo dik als twee ouderwetse telefoonboeken. Hoeveel verkopers en kopers lopen daar niet rond, hoeveel tijd en geld alleen al is besteed aan deze beurs – nog zonder de verkopen...? Dat is je moeilijk voor te stellen.

En daar zijn WIJ dan: 20 Quakers en andere mensen - geen geld om onze rug te krabben. Een spandoek vasthouden met "hé, wat je daar doet, is mis-schien niet zo goed".

Sjongejonge...het is niet David tegen Goliath of een muis tegen een olifant. Het is een mier tegen een kudde olifanten.

Waarom doe ik het in godsnaam ?!

Waarom in godsnaam ...?

In gods naam?

Nee, laat god eruit. Er zijn te veel definities van god ... Geen enkele discussie of denkproces zal solide zijn als God deel uitmaakt van de argumentatie. Ja, als jij hetzelfde

idee hebt van god als ik, kunnen we haar gebruiken, maar het is zeer waarschijnlijk dat jouw idee van god anders is, zoals ook die van je buurman anders zal zijn en die van zijn burens. Dus, omwille van de mensheid dan? Waarschijnlijk.

Maar hoe zit het dan met de nutteloosheid ervan?

Ik denk dat ik geloof in zaadjes ...

Ja, dat is het! Ik geloof in zaadjes! Er zitten zaadjes in mijn hoofd! I!

Ja! ... maar ... en ... dat is ook weer niet het héle verhaal ...

De vrouw (ze is een Quaker, dus noem je haar dan een quakeres?) die me vroeg: 'Zou je niet willen deelnemen aan de eurosatory demonstratie?'

Die vrouw trok me, met een dun draadje, over een drempel. Ze heeft energie en voelt door geest geleid, ze is waarschijnlijk zo koppig als een pasgeboren baby en enorm zo gemotiveerd.

En dan leer je andere mensen kennen. En langzaam word je deel van een klein clubje. En je ziet de gelijkenis met kleine clubjes van terroristen. Die komen ook samen, hebben ook idealen, hebben ideeën, creativiteit, zitten ook met publiciteitsvragen ... en broeden uiteindelijk plannen uit waarin mensen gewond raken en waar het gaat om wraak en haat en dood en conflict. En je herinnert wat Elie Wiesel heeft gezegd over 'het tegenovergestelde van liefde' ... dat dat niet haat is, maar onverschilligheid. Ik heb zo'n 50 jaar een onverschillig leven geleid.

Ik pak de handschoenen van deze verandering op.

Mijn Quaker-zoektocht

door Jessica Reed in *The Guardian* januari 2010 (vertaling red.)

Ik ben een atheïst; Ik wantrouw evangelisatie. Dus wat deed ik elke week in een stilte bijeenkomst onder Quakers?

Afgelopen augustus werd ik naar het post-evangelische Greenbelt-festival gestuurd om er over te schrijven. Ik ben atheïst en vind het bekeren en het evangeliseren erg problematisch. Ik heb me aanvankelijk dus terughoudend opgesteld. Meer toeschouwer dan deelnemer. Maar naarmate de dag vorderde, werd ik in enkele van mijn vooroordelen gecorrigeerd: het festival steunde liberale ideeën, organiseerde interreligieuze debatten en omarmde enkele facetten van radicaal activisme. Met name één evenement viel op: ik merkte dat ik tijdens mijn eerste Quaker-bijeenkomst onverwacht bijna in tranen was geraakt. Mijn reactie was ongewoon voor mij, maar ik had geen specifieke wens om het te analyseren in religieuze of wereldlijke termen. Ik besloot echter om meer te weten te komen over het Quaker-geloof. Afgelopen herfst vond ik Quaker Quest, een wekelijks gratis programma dat open staat voor iedereen die geïnteresseerd is in het leren over het Religieus Genootschap der Vrienden. Ik wilde eerst wat lezen voordat ik besloot om een bijeenkomst bij te wonen. Ik las wat in 'Quaker Faith and Practice' en ook de kleine maar levendige Quaker-blog <http://www.quakerquaker.org>. Ik ontdekte dat ik mijn eigen waarde oordeelden deelde met veel van de getuigenissen van Britse Vrienden: waarheid, sociale rechtvaardigheid, vrede, gelijkheid, eenvoud en nadruk op gemeenschapswerk.

Andere elementen suggereerden dat ik niet in de verleiding zou komen om Quaker Quest gefrustreerd te bestormen. Ik wist dat het Quakerisme gebaseerd is op ervaring en gecentreerd rond zowel getuigenissen als stille aanbidding, en de website Quaker Quest is uitsluitend bedoeld om de overtuigingen van individuele vrienden te demonstreren in plaats van een rigide definitie van "correcte" spiritualiteit te geven. Er wordt vaak gekscherend gezegd dat als drie vrienden dezelfde vraag stellen, er vijf verschillende antwoorden worden gegeven.

Quakers deden baanbrekend werk voor homorechten. Het begon met het publiceren van het grensverleggende geschrift 'Towards a Quaker View on Sex' in 1963. Hierin werd bevestigd hoe onbelangrijk de seksuele geaardheid is in intieme relaties. Het leidde er toe om uiteindelijk homokoppels het recht te geven om te trouwen. Ik bewonderde ook de neiging van Vrienden om zich actief in te zetten op veel plaatsen en activistische activiteiten te ondernemen, van het hoofdkwartier van de VN tot Irak, van Britse gevangenen tot atoombewapening en atoomreactors. Dit klonk zowel bemoedigend als intrigerend.

Toen ik voor het eerst de deuren van 'Friends House' openduwde, was het een geruststellend idee dat het moderne Quakerisme, vrij van dogma's is en de menselijke geest vrijlaat om kritisch na te denken, te analyseren, te weerleggen of aan te nemen en om ieder op zijn of haar "manier" te geloven. Het is deze terughoudendheid om voor te schrijven 'hoe het moet', die de diversiteit verklaart van de Vrienden. De leden zijn voornamelijk christenen, maar er zijn ook boeddhisten, (moslims red), heidenen, agnosten, non-theïsten en alles wat daar tussenin valt.

Wat ik bij Quaker Quest vond, waren avonden gericht op specifieke Quaker-onderwerpen: eenvoud, 'worship' (aanbidding), vrede, Jezus, God en gelijkheid. Elke sessie begint met drie vrienden die hun persoonlijke gedachten over het onderwerp van de dag delen, gevolgd door een groepsdiscussie, een Vragen en Antwoorden moment en een stille samenkomst van 30 minuten. Ik was dankbaar dat er grote zorg leek te zijn

besteed aan het kiezen van de sprekers, die allemaal van verschillende achtergronden waren om de complexiteit van de Quaker-ervaring te illustreren. Dit was enigszins een weerspiegeling van het publiek dat er was, met mensen van alle rassen, leeftijden en geloofsbelijdenissen. Ik kon echter niet over klasse verschillen spreken. Sommigen van de aanwezigen beschreven zichzelf als vervallen christenen en enkelen hadden de 'Alphacursus' (een grote evangelisatie beweging die wereldwijd veel deelnemers heeft, red) zonder succes gevolgd. Wat dat betreft, waardeer ik het dat iemand die besluit om lid te worden van het Genootschap der Vrienden niet wordt aangeduid als bekeerd, maar overtuigd (een klein maar cruciaal verschil).

De groepsdiscussies openden steeds mijn ogen. Dit is vooral belangrijk voor iemand zoals ik die geneigd is om snel christelijke overtuigingen te beoordelen. Er waren wel kleine meningsverschillen tussen de deelnemers. Zo was ik eens in een verhitte heen en weer discussie verzeild geraakt over de wetenschap en het bestaan van logica. De sfeer was steeds respectvol. We deelden anekdotes over onze spiritualiteit of het gebrek daaraan. We spraken ook over 'herstellende-rechtspraak' <https://restorativejustice.org.uk>. (zoals door de Waarheidscommissies in Zuid-Afrika na de apartheidperiode, red.) We overwogen alternatieven voor geweld (AVP). We verkenden het idee van Jezus als (afhankelijk van wie je sprak) een historische figuur of als de zoon van God.

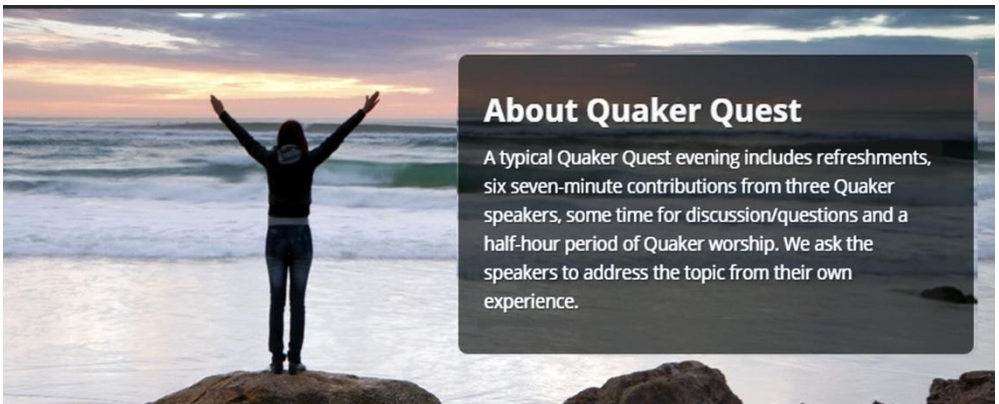
De stille samenkomst aan het eind van de avond gaf voldoende tijd om na te denken over wat er gezegd was. Nieuwkomers vinden de oefening om in stilte te zitten vaak veeleisend, zo niet ondraaglijk. De geest rent en dwaalt, voeten kloppen op de vloer, alledaagse gedachten komen en gaan. Met een beetje doorzettingsvermogen bood stilzitten me toch een paar momenten van perfecte 'mind-

fullness'. Ik vond dat sommige van de bijdragen die gezegd werden vanuit de stilte varieerden van geraakt worden tot mij plotseling de grootste helderheid brengend in mijn gedachten die eerder verward door mijn hoofd waren

gegaan. Het is een uiterst moeilijk proces om vast te leggen, omdat het een proces is dat zeker jaren duurt om onder de knie te krijgen, maar de beloningen zijn het zeker waard ondanks de aanvankelijke en ongemakkelijke gevoelens van ontoereikendheid.

Quaker Quest heeft me geleerd een beetje meer open te staan voor het idee dat ik fout zat (een hele goede zaak, want ik ben een van die vreselijke mensen die heel graag gelijk hebben), een beetje ruimdenkender te worden en enthousiaster om het idee te verkennen van "dat van god in iedereen", zonder dat het bestaan van God vast staat. Als je me een jaar geleden had verteld dat ik geïnteresseerd zou zijn in het Quakerisme, had ik ongetwijfeld gelachen en gezegd "niet in een miljoen jaar". Maar hier ben ik: een atheïst en niet-christen die niet zo zeker weet wat te doen met een plotse en onverwachte aantrekkingskracht van de Quakers. Terwijl ik nadenk over de reeks van gebeurtenissen die me ertoe hebben gebracht deze woorden te schrijven, kan ik alleen maar zeggen dat het leven inderdaad op mysterieuze manieren werkt.

About Quaker Quest

A typical Quaker Quest evening includes refreshments, six seven-minute contributions from three Quaker speakers, some time for discussion/questions and a half-hour period of Quaker worship. We ask the speakers to address the topic from their own experience.

Welkom bij 'Quaker Quest'

Quaker Quest helpt mensen om uit te zoeken wat de Quaker-manier van leven is. *We doen dit door het organiseren van bijeenkomsten, weekenden in de omgeving van Oxford, door het publiceren van boeken over Quakerisme voor nieuwkomers, het maken van video's van Quakers die over hun geloof spreken, en alles wat help om Quakerisme te openen voor nieuwe generaties van geïnteresseerde zoekers.*

Quakers zijn een religieuze groep die al ongeveer 360 jaar bestaat. De stilte die de kern is van onze diensten is vandaag nodig als altijd, samen met de spirituele en sociale waarden die we ervan hebben afgeleid. We zijn erg geïnteresseerd in hoe jij je hierover voelt net zoals we geïnteresseerd zijn om je te ontmoeten.

zie: <http://quakerquest.org/>

Stille Wijdingsdienst

door Douglas Steere, gepubliceerd in 'A gateway to Quakerisme' a service of Earlham School of Religion, Richmond, VS

"Want toen ik in de stille samenkomsten van Gods volk kwam, voelde ik een geheime kracht onder hen die mijn hart raakte; en terwijl ik mij eraan overgaf, voelde ik het kwade in mij zwakker en het goede sterker worden. "

Robert Barclay

Douglas Steere

Ik ben ooit door een vrouw gevraagd naar de Quaker-benadering van het leven en ik begon haar te vertellen wat Quakers geloofden over de aard van de mensen en hun relatie tot God. Maar ze onderbrak me abrupt met de verzekering dat ze een vergelijkbare theorie had horen uitzetten door elke religieuze groepering die ze ooit had ontmoet. "Wat ik wil weten," hield ze aan, "is wat jullie Quakers doen!" Wat doen we dan in onze Quaker-worship? Ik kan alleen voor mezelf spreken als lid van de Society of Friends, en ik zal het heel gewoon en toch ook heel persoonlijk benaderen.

Onze Meeting for worship telt gewoonlijk zestig tot negentig personen. We komen elke zondagochtend een uur lang samen in een oud kerkgebouw. Ik ken veel mensen van dit gezelschap. Deze ontmoeting is gedurende de week steeds in mijn gedachten. Ik denk aan de mensen die ik daar zal ontmoeten. Ik ga doordeweeks vaak bij een of twee van hen op bezoek. Ze komen mijn vrouw en mij bezoeken. We ervaren elkaar als mensen met persoonlijke problemen, politieke opvattingen en met de speciale taken die zij op zich hebben genomen, en in de loop van de tijd leren we de zwakheden en de sterke kanten van elkaar kennen in wereldse aangelegenheden. Zondags komen we bijeen om elkaar te ervaren in dat wat Eeuwig is'.

Het kleine kerkgebouw dat ik bezoek is gunstig gelegen in de streek. Ik kom er net voor 11 uur aan, ga stil naar binnen en ga zitten. Er is geen altaar, geen koorgedeelte, geen orgel. Er zijn slechts drie rijen banken, waarbij de voorste rij tegenover de andere twee staat. In vroeger dagen zaten, zoals ook nu nog in veel meetingruimtes, bepaalde oudere Vrienden, zgn. Elders en een paar eerbiedwaardige Vrienden die vaak inzichten hadden verworven om te delen met de groep, in deze voorste banken tegenover de vergadering.

Richmond Meeting House

Onze samenkomsten bestaan uit een groep mensen die bijeenkomen in stil gebed. Het eerste wat ik doe, is mijn ogen sluiten, waarna ik zoveel mogelijk rust in mijn lichaam probeer te krijgen. Dan worden mijn gedachten rustiger en ik open mij voor God in stil gebed, want de ontmoeting waar we op uit zijn is de ontmoeting van de biddende met God. Ik dank God in mijn innerlijk voor deze gelegenheid, voor de gebeurtenissen van de afgelopen week, voor wat ik aan Gods hand heb geleerd, in mijn gezin en in mijn werk. Ik neem soms een adempauze om te genieten van dit samenzijn. Onder Gods blik doorzoek ik de afgelopen week en voel de angel van wroeging over dit en dat en dat..... Ik vraag vergeving voor mijn kleingelovigheid en vraag om kracht om die te weerstaan wanneer hij weer opkomt. Er zijn tijden geweest dat ik mijn leven gedeeltelijk moest veranderen met dit vooruitzicht voor ogen.

Ik houd mensen in het Licht, heb ze lief en breng ze voor Gods ogen, verlangend naar Gods genezende en verlossende kracht om hun leven te kunnen vervolgen. Ik leg sommige sociale situaties en bepaalde projecten aan God voor. Op zulke momenten zie ik vaak dingen die ik kan doen samen met of voor een persoon of een situatie. Ik draag de personen in de samenkomst en hun behoeften - voorzover ik die ken - op aan God.

(tweede deel volgt in de volgende Vriendenkring)

*bron: New York Times:
Douglas Steere, 93, auteur, professor en Quaker-leider. Hij was verbonden aan het Haverford College van 1928 tot 1964. Hij hielp met het organiseren van Quaker-hulp aan Finland, Noorwegen en Polen na de Tweede Wereldoorlog met AFSC American Friends Service Committee in Europa te richten. Hij stierf op 6 februari 1995. Hij vertegenwoordigde het Genootschap der Vrienden op het Tweede Vaticaans Concilie in 1964 en was van 1964 tot 1970 voorzitter van het Friends World Committee for Consultation. De organisatie hielp internationale bijeenkomsten van theologen in Japan en India organiseren om de oecumene te verkennen.
Dr. Steere was de auteur van meer dan 10 boeken, waaronder "On Beginning From Within" (1943), "Doors Into Life" (1948), "On*

Globalisering van de droom van Dr. Martin Luther King

Bespreking van het aanbieden van de biografie van Harcourt Klinefelter door Katrien Ruitenburg, bewerkt door Sytse Tjallingii.

Harcourt Klinefelter is een man die beslist geen dominee wilde worden en het toch al bijna een halve eeuw is. Geboren in een dorp bij New York City en woonachtig in Steenwijkerwold. Dankzij zijn inzet voor rechtelozen bevond hij zich o.a. in de buurt van Martin Luther King. Harcourt was diens persvoorlichter. Op de kaft van het boek is hij afgebeeld met de oude bandrecorder met toespraken van Ds. King.

Harcourt was ook actief in het trainen in geweldloosheid o.a. in de Balkan. Na de dood van Martin Luther King werd het wereldwijd verbreiden van diens Droom zijn levenswerk.

Dit boek bevat meer dan de herinneringen van een opmerkelijke man. Het bevat ook verhalen vol spanning en humor, praktisch toepasbare technieken, theologische en filosofische inzichten, en inspirerende momenten uit een leven dat geleefd wordt vanuit het geloof dat overwint. Een meer gedetailleerde beschrijving staat op de website van de uitgever:

<http://www.narratio.nl/het-leven-van-vredesapostel-harcourt-klinefelter>

Harcourt persvoorlichter van Martin Luther King, met de oude bandrecorder met toespraken van Ds. King.

bloemen voor Harcourt Klinefelter

Op 12 april vond er in Assen een bijeenkomst plaats in het Drents Museum, waarbij het eerste exemplaar van deze biografie werd uitgereikt aan de ambassadeur van de VS. Van de Facebooksite van Annelies Klinefelter: 'Het was een bijzondere boekpresentatie van Harcourt Klinefelter in het Drents Museum. VS Ambassadeur Pete Hoekstra, schrijfster Katrien Ruitenburg, Sylvana Simons en vredesapostel Klinefelter, bedankt voor de mooie woorden! Het was een kippenvelmoment om met de zaal 'We shall overcome' te zingen.'

Harcourt, we noemen hem Harky, is een goede vriend van Marlies en mij, we kennen elkaar al meer dan dertig jaar. Hij bezocht de Quakerbijeenkomsten in Bennekom toen hij dominee was in Zeist.

Sylvana Simons

Samen We shall overcome zingen, een kippenvelmoment

Zendbrief Uit Boedapest

Deze brief is met liefde, geduld en toewijding geschreven door Anna, Mineta en Tamara.

Op de 22e Vergadering van de Centraal Europese Vergadering van 12 tot 15 april 2018 waren 54 mensen uit 14 landen, waaronder 9 kinderen, en 2 honden. We verzamelden ons in het prachtige pand van Hotel Walzer. Terwijl de kerstversiering er nog hing en er viooltjes in de achtertuin bloeiden voelden we zeker vanaf het moment dat we waren aangekomen dat het een speciale plek voor ons was.

Vrijdag bleek voor velen een informeel overweldigende en emotioneel intense dag. In de ochtend leidde Linda Carranza van de Quaker Meeting in Boedapest een dynamische oefening waarbij we tot de conclusie kwamen dat we verschillende intuïties hebben over wat geweldloosheid inhoudt, maar we weten dat we allemaal ons best doen om manieren te vinden om vrede te stichten. Michael Simmons, ook van de Quaker Meeting in Boedapest, illustreerde het concept geweldloosheid door benaderingen te beschrijven die tijdens de Civil Rights Movement werden toegepast. We hebben geleerd dat in situaties in het echte leven de toepassing van geweldloze benaderingen complex en genuanceerd is. Niet iedereen is klaar om zijn of haar leven in de frontlinie te zetten, maar iedereen kan een nuttige rol spelen bij het bevorderen van de oorzaak. Zoltan Varady van TTD ging verder met het thema praktische geweldloosheid. TTD maakt gebruik van niet-confronterende benaderingen zoals humor, met name satire, en sociale media om contact te maken met jonge mensen in tegenstelling tot de leidende partijen.

Op zaterdag gaf James Peter, zelf een vluchteling geboren in Sierra Leone, een presentatie over de achtergrond en verleden en huidige projecten van de organisatie MigHelp, die hij had opgericht *. De missie van deze organisatie is om immigranten te integreren in de Hongaarse samenleving. Dit wordt bereikt door middel van het organiseren van opleidingscursussen voor (de) immigranten, vooral rij- en beroepsopleidingen, en zelfs door het beveiligen van plaatsen aan universiteiten.

'S Avonds werden we verblijd door een kort komisch stuk geproduceerd door Cathy, Dejan en de kinderen. Daarna waardeerden Vrienden de mogelijkheid om in kleinere groepen te delen en na te denken over de gebeurtenissen van de dag. Elke dag begon en werd afgesloten met muziek.

Bedankt aan Vera en iedereen die heeft bijgedragen aan de organisatie en het programma.

** MigHelp biedt ook ontmoetingsruimte voor de Boedapest Quaker Meeting*

Samen vrede opbouwen Communicatie en media

Samenvatting uit 'Building Peace together' van QCEA

Communicatie en media zijn handvatten om informatiestromen te sturen.

In de context van gewelddadig conflict kunnen beperkte toegang tot informatie, het propageren van partijdige informatie en het onderdrukken van informatie of bepaalde perspectieven bijdragen aan het voortduren van het conflict.

Tegelijkertijd vormen de media als informatiekanalen een enorm potentieel om de verschillende aspecten van het conflict af te tasten, of ook verslag te doen, of uitzendingen te verzorgen die vrede bevorderen.

In hun verslaglegging zouden de media de complexiteit en de onderliggende oorzaken van gewelddadige conflicten moeten uiteenzetten, zoals al langer bestaande grieven en klimaatverstoring. Zij zouden evenwel ook kansen voor geweldloze oplossingen kunnen aandragen.

Dit onderdeel bevat twee manieren om vrede op te bouwen:

1. Media die adequaat omgaan met conflictgevoelige materie en die programma's verzorgen met betrekking tot getuigenheid, en
2. Regelgeving van de media waarbij de onafhankelijkheid van journalisten beschermd wordt ten opzichte van de eigendomsrechten.

OUR NEW REPORT

Building Peace Together

a practical resource

door Peter van Leeuwen

Propaganda of verschillende meningen?

Hoeveel durf je te zeggen?

Kunst en cultuur

Zowel verhalen uit het verleden als overtuigingen die van generatie op generatie zijn doorgegeven zijn zeer waardevol om aan begrip en vertrouwen voor elkaar bij te dragen. Ze kunnen een bron van zelfexpressie zijn.

De handvatten in dit onderdeel laten daarom zien hoe een gevoel van collectieve geschiedenis en het behoren tot een gemeenschap mogelijkheden creëren voor dialoog.

Dialoog kan niet alleen gemeenschappelijke waarden of gewoonten laten zien maar ook de weg vrijmaken voor het ontwikkelen van individuele expressie.

Kunst en cultuur vormen een basis voor discussie en voor het luisteren naar elkaars ideeën en wereldbeelden. Dit kan fundamenteel zijn voor het opbouwen van wederzijds begrip tussen bevolkingsgroepen.

Als kunst en cultuur kunnen worden gemanipuleerd om een eenzijdig verhaal over identiteit te creëren of ideeën van suprematie van één groep aan te moedigen, kunnen zij ook worden gebruikt om de dynamiek van conflict en gewelddadigheid te stimuleren.

Van de vele handvatten op het gebied van kunst en cultuur worden hier onderzocht:

1. Cultureel erfgoed en uitwisselingsprojecten,
2. Kunst- en storytelling programma's, en
3. Sportprojecten.

Culture for Peace van de UN

Sport verenigt stammen en brengt vrede in het verscheurde Zuid-Soedan

Inplaats van onderdrukking met geweld: Praat met hen!

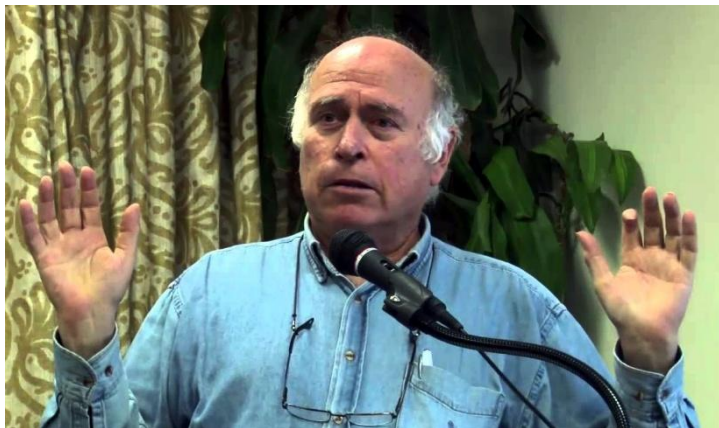
door Amos Gvirtz, vertaling Thea Droog.

In de jaren '80 was ik een van de grondleggers van een organisatie tegen geweld van Palestijnen en Israëliërs. We wilden de ideeën over geweldloosheid introduceren in het conflict tussen onze volkeren.

We hoopten dat we met behulp van geweldloosheid een bijdrage konden leveren aan vrede en aan het beëindigen van het conflict en zo niet, dat we tenminste in staat zouden zijn om het aantal slachtoffers te verminderen.

In precies dezelfde tijd schreef Dr. Mubarak Awad, een Palestijn die in de VS verblijft, een lang artikel waarin hij oproept tot een geweldloze Palestijnse strijd tegen de Israëliëse bezetting en waarin hij meteen het Palestijnse Centrum voor de Studie van Geweldloosheid in Oost-Jeruzalem oprichtte. Hij werd natuurlijk de centrale figuur in de organisatie die we hebben opgericht en in haar activiteiten. De verbanning van Mubarak uit Israël en de bezette gebieden in 1988, was een zware slag voor de organisatie en binnen een paar jaar stopte zij haar activiteiten.

Gelukkig heeft het idee van geweldloosheid voet aan de grond gekregen in verschillende segmenten van de Palestijnse samenleving, en in de loop van de jaren hebben we enkele belangrijke geweldloze initiatieven aan Palestijnse zijde gezien. Bijvoorbeeld het Ship of Return, verschillende geweldloze activiteiten tijdens de eerste intifada, geweldloze demonstraties tegen de Separation Barrier (de muur), de oproep

om Israëlische producten en producten geproduceerd in de nederzettingen (BDS) te boycotten en andere activiteiten verbonden aan de bezetting. Het is belangrijk op te merken dat de Palestijnse president Abu Mazen een enthousiast supporter is van de strijd zonder geweld, en zich verzet tegen gewelddadige actie tegen Israël.

Naast de Palestijnse geweldloze activiteiten is het ook belangrijk de geweldloze activiteiten aan Israëlische kant op te merken. Dit is een ander soort geweldloosheid, die ik "preventieve geweldloosheid" noem. Weigeren om in het leger te gaan - door pacifisten of zij die tegen de bezetting zijn - valt daaronder. Ook Israëli's die producten uit de nederzettingen (in Palestina) boycotten of weigeren in de nederzettingen te werken, doen aan preventieve geweldloosheid.

Er komen ook geweldloze activisten uit het buitenland. Zij vormen een derde partij, zonder vijanden in het conflict. Zij bieden de Palestijnen geweldloze bescherming tegen kolonisten en tegen militair geweld. Zij moedigen op deze manier de Palestijnen aan om tot geweldloosheid over te gaan.

Geweldloosheid maakt ook gezamenlijke activiteiten van Palestijnen en Israëli's tegen de bezetting mogelijk. Gezamenlijk olijven oogsten, olijfbomen planten, gesloopte huizen herbouwen en gezamenlijke demonstraties zijn slechts enkele voorbeelden hiervan.

Helaas heeft geen enkele van deze geweldloze activiteiten tot nu toe de kritieke drempel bereikt om de realiteit te kunnen veranderen. We willen tenslotte een proces van "geweldloze escalatie" creëren, waarbij de ge-

weldloze activiteiten van de ene partij de andere partij aanmoedigen om het geweld te staken en zich tot geweldloosheid

te keren,

Banksy's graffiti op de muur bevordert de geweldloze strijd van de Palestijnen

totdat we tot de gehoopte vrede komen. .

In deze context ben ik blij om te horen, dat het initiatief uit Gaza is gekomen voor geweldloze acties ter ondersteuning van het Palestijnse recht op terugkeer en het beëindigen van de belegering van Gaza. Als het hen lukt om tienduizenden Palestijnse vluchtelingen op geweldloze wijze naar de Israëliische grens en in de richting van hun voormalige dorpen in Israël te laten marcheren, dan zullen ze er misschien eindelijk in slagen om geweldloze strijd toe te staan, om het voortouw te nemen in de Palestijnse samenleving. Zo zou dat kunnen helpen om het gebruik van geweld van zijn legitimiteit te ontdoen. Dit zou geweldig nieuws voor ons allen zijn. Want of we het wel of niet eens zijn met hun eisen, het is de wens van iedereen - naar ik hoop - om het wederzijdse moorden tussen onze volkeren te stoppen en manieren te vinden om onze verschillen zonder geweld op te lossen.

De verandering om het conflict tot een geweldloze strijd te maken is voor ons als burgers van Israël een groot veiligheidsbelang. Het zou het einde betekenen van de moorddadige aanvallen op

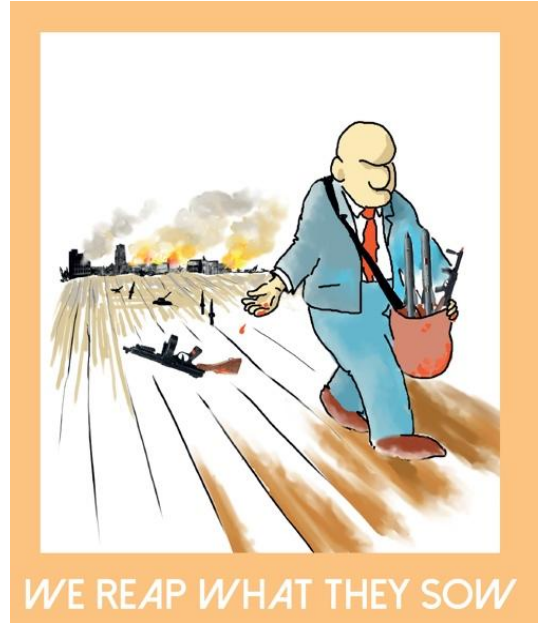
Banksy grafity op de muur

Israëli's. Helaas voor ons deelt de rechtse Israëliische regering dit standpunt niet. Voor de overheid zijn de bezetting en de uitbreiding van het Israëliische grondgebied belangrijker dan onze veiligheid. Ik vrees daarom, dat de Israëliische overheid zich van op het pad van onderhandelingen met de Palestijnen af zal keren, dat het hun geweldloze strijd zal demoniseren en het leger zal zenden om de demonstranten met geweld te onderdrukken. Ik hoop dat er genoeg Israëli's zullen zijn die eindelijk van onze regering zullen eisen: Stop met gewelddadige repressie tegen geweldloos Palestijns verzet. In plaats van krachtige repressie, spreek met hen!

Stop met het voeden van de oorlog.

door Erik Dries

"De artiest/kunstenaar spreekt"
Hallo, mijn naam is Erik Dries en ik maak deel uit van de stuurgroep van Stop Fueling War *. Ik teken en schilder graag en dus vind je cartoons en schilderijen die ik heb gemaakt op onze website en op borden en spandoeken tijdens de demonstraties in Parijs tegen die enorme wapenbeurs. Hoe werkt het? Hoe komt een schilderij of tekening tot leven? Iemand vroeg me 'zie je de foto in je hoofd als je begint?' Mmmm, daar heb je nooit over nagedacht. Ik zou je graag iets willen vertellen over dit proces van het maken van een illustratie of een cartoon, voor zover ik kan.

Wanneer mensen praten, wanneer ik in gesprek ben met anderen en vooral als het gaat over het visualiseren van iets, lijkt het alsof ik een iets andere denkwijze heb. Ik praat, ik luister en heel gemakkelijk krijg ik ideeën voor een plaatje. Ik zie het plaatje niet in gedachten, ik krijg een idee voor een plaatje en ik wéét dan dat ik het kan tekenen. Het stroomt.

Dan maak ik een schets, gewoon heel primitief, met wat aanwijzingen voor het plaatsen van figuren en voorwerpen in de ruimte, enkele lijnen voor perspectief, hoek enz. Als ik het leuk vind, zal ik het beeldje en zijn gezicht in meer detail tekenen. Als ik het nog steeds leuk vind, pak ik mijn laptop en tekentablet en begin ik de tekening echt te maken.

Vaak zijn de spontane tekeningen veel levendiger en nauwkeuriger dan de nette voltooide illustraties. Dat is een van de meest intrigerende problemen.

Het idee krijgen is meestal geen enkel probleem. Onze taal zit vol met metaforen! Bijvoorbeeld 'de koning is het hoofd van de staat', 'in welke richting moeten we gaan', wat is de volgende stap '...

Zie je het?

Onze taal zit vol ---> wordt een tekening van een vat VOL met woorden. De koning is het hoofd --> een complete koning op de plek van het hoofd

van iemand, Welke richting ---> een richtingaanwijzer. Wat is de volgende stap --> iemand die een stap neemt.....

Natuurlijk neem ik mijn verantwoordelijkheid. Ik lees over metaforen en het gebruik ervan in taal, hun gebruik en misbruik ervan. Metaforen benadrukken slechts EEN aspect van de werkelijkheid. Ik zal uitleggen wat dit betekent met de metafoor van de toneelschijnwerper; dat laat slechts één persoon zien die zingt, de musici kunnen in het donker zijn. Maar ze zijn net zo belangrijk als de zanger ...

Zo belicht 'the war on drugs' slechts één aspect van een complex probleem met zijn wortels en oplossingen misschien op een heel ander niveau dan de drugdealers in de gevangenis krijgen.

Een tekening over 'de oorlog tegen drugs' (met politici en drugdealers achter barricades die dingen naar elkaar gooien) is natuurlijk gemakkelijk gemaakt, maar laat maar één manier zien om ernaar te kijken.

Dus de illustrator moet zijn of haar onderwerp vanuit verschillende invalshoeken kennen. Dan maakt hij een keuze. Hij zou op zijn minst, bewust moeten zijn van de gemaakte keuze en het effect dat het zou kunnen hebben ... indien aanwezig.

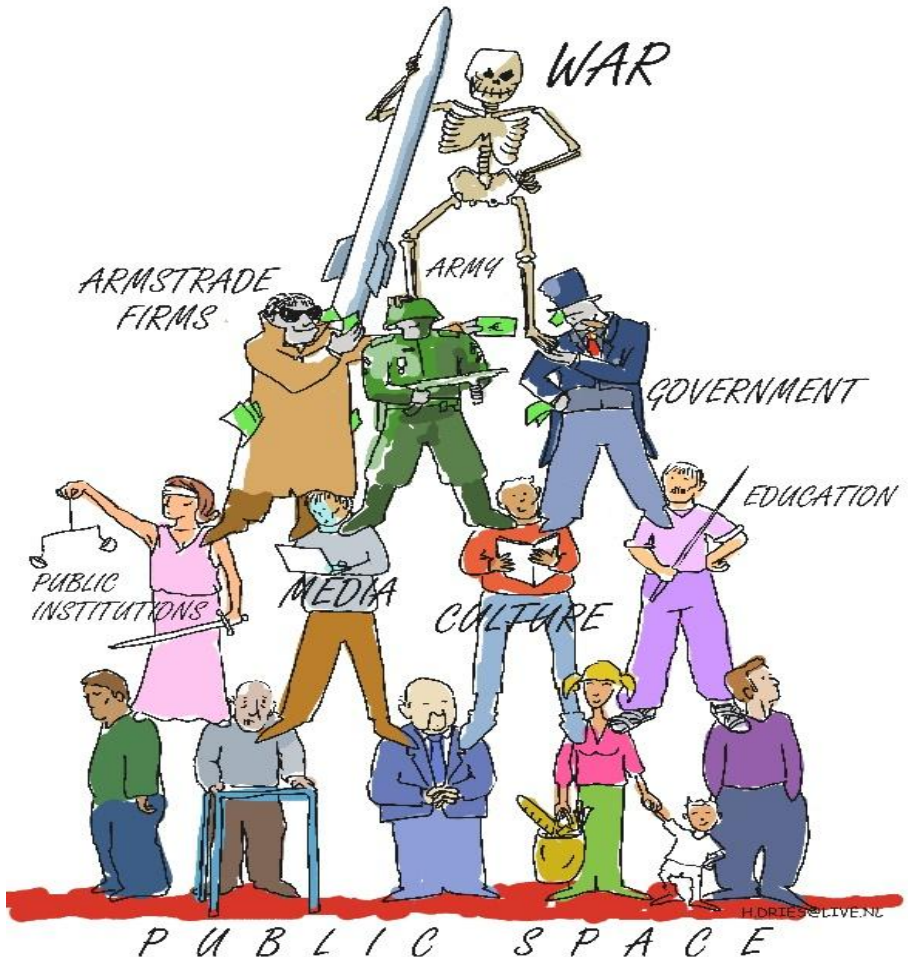
Ik hou van tekenfilms waarbij twee dingen die niet bij elkaar horen samengebracht worden. Heel oorspronkelijk. Dat heeft ook wel te maken met mijn definitie van creativiteit: 'dingen samen brengen die nooit samen zijn geweest'. Dat maakt de zogenaamde creativiteit soms heel gemakkelijk om te doen. Bijvoorbeeld, ik dacht net 'hoe moet ik dat nu uitleggen, zal ik iets schrijven over dat je gewoon twee willekeurige woorden kan pakken en daar een verband tussen kan bedenken'... en toen dacht ik 'bijvoorbeeld het woord oorlog en het woord regen'. En ik 'zie' een oorlogssituatie voor me met daarboven een dikke regenwolk, uit de regenwolk vallen Kalasjnikovs en kanonnen, en óp de wolk zitten dikke wapenhandelaren.

Ik hou niet van illustraties, boeken of films waarin de auteur me lastig valt met zijn of haar zieke geest, zieke fantasieën of nachtmerries. Dat is een tweede vorm van creativiteit. De derde vorm gaat over echt creatieve mensen die de wereld op een zeer originele, verbredende, intrigerende of volledig nieuwe manier bekijken.

Er is dus een heel klein beetje en heel makkelijke creativiteit en 'zieke' creativiteit, en echte creativiteit. Wanneer het wordt gebruikt met intelligentie en met intelligentie wordt bekeken, kan het ogen, monden en harten en geesten openen.

Zie je de tekening? Zie je het plaatje al dat in de vorige zin verstopt zit? Een manneke met wijd open ogen, open mond en kloppend hart en misschien een trechter op het hoofd?

* Stop Fueling War is de organisatie die een groot deel van de demonstratie coördineert op Eurosatory, een zeer grote wapenbeurs in Parijs. Al 25 jaar of meer hebben Quakers hier gedemonstreerd tegen deze gekte.

Grensbijeenkomst Noord-West Europa

7 tot 9 september in de Jeugdacademie Walberberg, gemakkelijk bereikbaar met de tram vanaf Keulen en Bonn centraal station, kosten €110 pp. De uiterste inschrijfdatum is: 13 juni 2018.

Beste Vrienden

We nodigen jullie graag uit voor de Grensbijeenkomst met het thema.

Het getuigenis van gelijkheid: waar staan wij als individuen?

Ondanks de wrede vervolging, waren vroege Vrienden koppig vastbesloten om aan te tonen dat in de ogen van God alle mensen gelijk zijn. Dit geloof resulteerde er in dat Vrienden door de jaren heen aanzienlijk hebben bijgedragen aan de totstandkoming van een meer rechtvaardige samenleving.

Waar staan we vandaag?

Onze spreker Stefan Mann zal zijn eigen ervaringen beschrijven, in zowel zijn persoonlijke als zijn professionele leven, in hiërarchie, in privileges en in discriminatie. We zullen luisteren naar verhalen over persoonlijke reacties op discriminatie en we zullen verschillende aspecten van ongelijkheid onder de loep nemen. We gaan samen nadenken over manieren waarop we ongelijkheid kunnen herkennen en hoe we er op kunnen reageren, zowel in ons eigen leven als in de wereld in het algemeen.

Over onze gastspreker

Stefan Mann is lid van de Duitse Jaarvergadering, hij woont in Konstanz, hij is van beroep agrarisch socio-economist. Dit brengt hem over de grens naar het nabijgelegen Zwitserland. Zijn werk, samen met zijn familie-achtergrond, zijn opvoeding, zijn ervaringen als vader van drie kinderen, zijn Quaker-activiteiten en zijn betrokkenheid bij de hulp en de ontwikkeling van de organisatie van de Duitse Friends' Quäkerhilfe, combineert voor hem een schat aan ervaring in het omgaan met vragen rond bevoorrechtting, hiërarchie en ongelijkheid.

Wat Stefan vertelt en de vragen die hij aan de orde stelt, zullen ons aanmoedigen om na te gaan, hoe ieder van ons zich verhoudt tot ons getuigenis van gelijkheid. Deze vragen hebben zowel een persoonlijke als een politieke dimensie. Ze zullen vaak aan de orde komen tijdens het weekend.

Andere medewerkers zullen andere aspecten van ons thema in korte presentaties aan de orde stellen.

Met vriendelijke groeten

Het Committee dat de Grensbijeenkomst organiseert.

Nadere informatie kun je vinden op: <https://bordermeeting2018.blogspot.de/>
Contact via e-mail border.meeting@gmail.com of telefoon: Peter +49 172 46 507 76.

Reactie van Amerikaanse Quakers op Geweld in Syrië

De VS treft opnieuw Syrië na jaren van directe en indirecte betrokkenheid bij de Syrische oorlog. Het American Friends Service Committee vindt het daarom noodzakelijk om ons standpunt te herhalen, dat het niet mogelijk is geweld met meer geweld te beëindigen.

Syrische kinderen die een veilige plek zoeken in Europa

foto: AFSC / Giovanna Negretti

Door de escalatie van de militaire aanwezigheid van de VS in Syrië worden alleen meer burgers en kinderen - wier verplaatsing uit conflictgebieden is beperkt - in gevaar gebracht en worden we niet dichterbij het einde van de oorlog gebracht.

In plaats van te bombarderen, moeten de VS en andere actoren de mensenrechten van Syriërs hooghouden en investeren in politieke oplossingen.

In plaats van het conflict in Syrië verder te verergeren en de regionale veiligheid te bedreigen, moeten alle landen:

- instemmen met een onmiddellijk wapenembargo
- militaire bijstand moet worden stopgezet voor alle gewapende groepen en regeringskrachten die betrokken zijn bij de oorlog

Daarnaast moeten de VS en de internationale gemeenschap multilaterale onderhandelingen ondersteunen die de wil van de Syrische bevolking weerspiegelen en hun stemmen en eisen omvatten.

Het land doen overstromen met wapens en toenemende aanvallen en uitbreiding van troepen, vergroot alleen het geweld op de grond. Geen enkel geweld is acceptabel. De internationale gemeenschap heeft de verantwoordelijkheid om burgers te beschermen en samen te werken om het conflict tot een einde te brengen.

AFSC herhaalt zijn verzet tegen geweld en roept opnieuw op tot niet-militaire stappen om de Syrische oorlog te beëindigen. Alleen dan kan het volk van Syrië in veiligheid en vrede leven.

Angst heeft een tegengif

uit een preek van Martin Luther King, artikel van Trouw, 4 april 2018

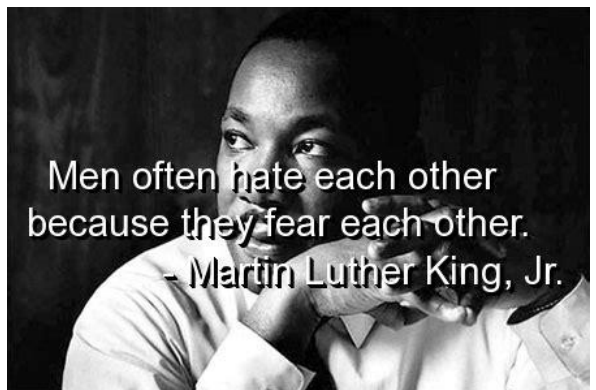
Wie heeft er in deze dagen van verwarring en onheilspellende onzekerheid niet de ervaring van depressie en verwarring die het gevolg zijn van een beklemmende angst? Angst uit het dagelijkse leven bannen is niet mogelijk, ook niet wenselijk. Angst is het elementaire alarmsysteem van het menselijk organisme dat waarschuwt voor gevaar. Angst is ook een creatieve kracht. Angst is normaal, noodzakelijk en creatief.

Normale angst beschermt ons, abnormale angst verlamt ons. Hoe beheersen we angst?

Allereerst: onszelf afvragen waarom we bang zijn. Angsten zijn vaak meer ingebeeld dan echt.

Ten tweede: we kunnen angst beheersen door een van de voornaamste deugden die de mens bezit: moed. De krachten die het leven bedreigen moeten tegemoet getreden worden met de moed om het leven te bevestigen ondanks alle onzekerheden van het leven. Moed en lafheid zijn tegenovergesteld. Moed is een innerlijke vastbeslotenheid om voorwaarts te gaan, ondanks obstakels of beangstigende situaties. Lafheid is een onderdanige overgave aan de omstandigheden. Moed komt angst onder ogen en kan deze zo beheersen; lafheid onderdrukt angst en wordt er op die manier door beheerst.

Ten derde: we kunnen angst beheersen door liefde. Volmaakte liefde sluit angst uit. Haat is geworteld in angst en het enige geneesmiddel tegen angstaat is liefde. Onze verslechterende internationale situatie is

doorkliefd met dodelijke pijlen van angst. Angsten over het geweld, de wetenschappelijke en technologische superioriteit en de economische macht van de andere natie; maar ook over ons eigen verlies van status en over onze angst.

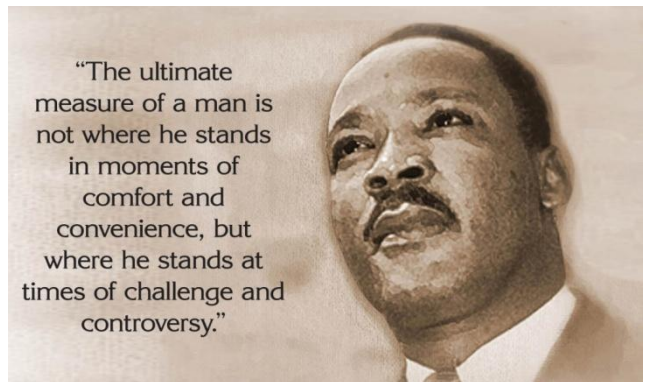
Eerst is er angst, dan haat, dan oorlog en uiteindelijk een nog diepere haat. Bewapening heeft geleid tot nog meer angst. Geen wapens, maar liefde, begrip en georganiseerde welwillendheid kunnen angst uitsluiten. Alleen als wij (zwarten) ons verbinden aan liefde en geweldloosheid zal de angst in de witte gemeenschap uitgebannen worden. We weten wat het geneesmiddel is. Moge God ons helpen aan dit middel te komen. Liefde sluit angst uit. Dat kan alleen als we onze persoonlijke angsten durven onderkennen. Angst voor de superioriteit van andere mensen, voor falen, voor afwijzing. Afgunst, jaloezie, een gebrek aan zelfvertrouwen, een gevoel van onzekerheid en een in het hoofd rondspokend idee van minderwaardigheid, zijn alle geworteld in angst. Eerst zijn we bang, dan worden we jaloers. Deze angsten vergiftigen ons persoonlijke leven. Is er een geneesmiddel? Ja. Volmaakte liefde sluit angst uit.

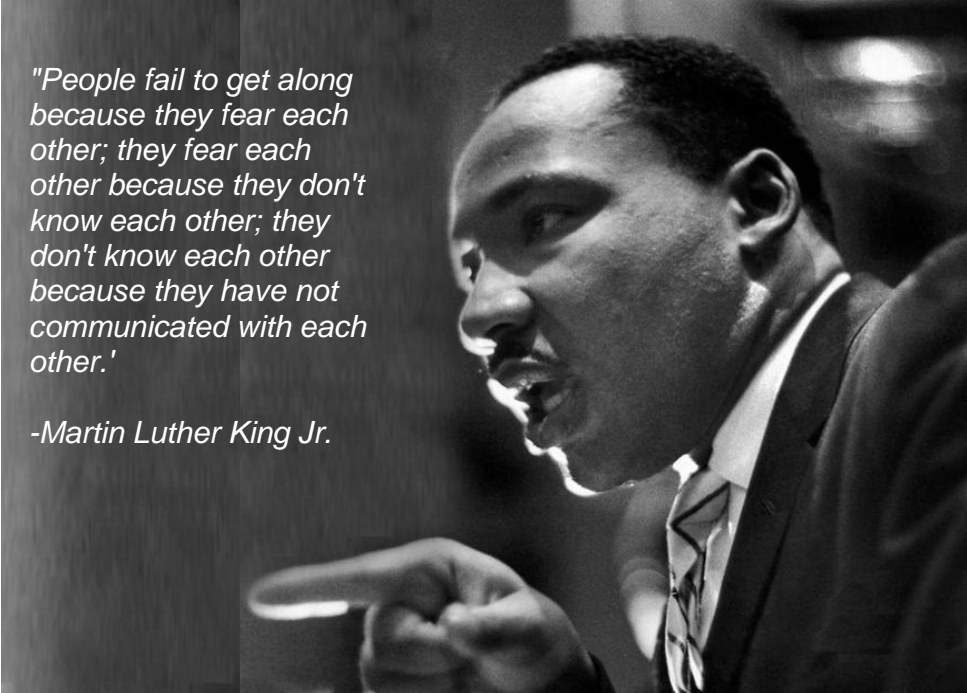
Ten vierde: angst wordt overwonnen door geloof. Ons probleem is simpelweg dat we proberen de angst zonder geloof te lijf te gaan. Geloof vult ons met een innerlijk even-

wicht waarmee we de moeilijkheden, lasten en angsten, die onvermijdelijk op ons pad komen, aankunnen en zij verzekert ons ervan dat het universum betrouwbaar is en dat God erin betrokken is.

Religieloosheid daarentegen wil ons doen geloven dat we slechts wezens zijn die alleen achtergelaten zijn in de bedreigende uitgestrekte ruimte van het universum, dat zonder enig doel of logica is. Zo'n beeld ontnemt ons alle moed en put de energie van de mens volledig uit.

Maar: dit universum is geen tragische manifestatie van betekenisloze chaos, maar een indrukwekkend kunstwerk van kosmische orde. Gods grenzeloze liefde steunt en bewaart ons, zoals een machtige oceaan de minuscule waterdruppels van elke golf bewaart en steunt.

"People fail to get along because they fear each other; they fear each other because they don't know each other; they don't know each other because they have not communicated with each other."

-Martin Luther King Jr.

De dood is onvermijdelijk. Het is een democratie voor alle mensen, niet een aristocratie voor slechts enkelen. We hoeven er niet bang voor te zijn. De dood is niet het ultieme kwaad; het ultieme kwaad is te verkeren buiten Gods liefde.

Het vertrouwen dat God zich bekommert om het individu, is van onmetelijke waarde als het gaat om de plaag van angst, want het is dit vertrouwen dat ons een gevoel van waarde, veiligheid en thuis-zijn in het universum geeft.

Het motto dat een generatie geleden regelmatig op de muren van devote huishoudens te lezen was, moet in ons hart geschreven worden: Angst klopte op de deur. Geloof deed open. Er was niemand.

Hoe zou het zijn als je bij jezelf of met anderen jezelf de volgende vragen zou stellen:

1. Welke angsten ken ik, normale en abnormale? Hoe ga ik daarmee om?
2. King noemt vier manieren om angst te beheersen.
In welke manier herken ik mezelf het meest?
In welke het minst?
3. Welke manier zou ik willen oefenen?

Quakers en klimaat verandering wereldwijd

<https://quakersandclimatechange.com>

Een website als nieuwe bron van inspiratie van QUNO Geneve.

Een portaal voor Quaker Klimaat acties over de hele wereldbol

"Het zal een lange weg worden om mensen te waarschuwen en te leiden in hun gebruik van de wereld. Om ze de Schepping ervan beter te laten bestuderen en te leren kennen. Want hoe zouden [zij] het zelfvertrouwen kunnen vinden om deze Schepping te misbruiken, terwijl zij zouden moeten zien hoe de grootse Schepper hen in het gezicht staart, in alle delen van de Schepping."

William Penn 1693

Veel quakers over de hele wereld beschouwen klimaatverandering als een probleem van vrede en rechtvaardigheid. Ze proberen de menselijke activiteiten te transformeren die de milieucrises veroorzaken. Dit is nog nooit eerder voorgekomen in de geschiedenis van de mensheid. Dit houdt onder andere in het uitsterven van soorten, de verzuring van de oceaan, de bodemerosie, de chemische

vervuiling en de snelheid van het stijgen van de temperatuur op aarde. Veel Quakers beschouwen deze crises als symptomen van een verbroken relatie met de aarde. Op hun beurt proberen ze te leven met hoop en liefde, om duurzamer en eerlijker te leven in het koesteren van de schepping.

Deze website is een informatieportaal voor Quakers om hun acties met elkaar en de buitenwereld te delen en elkaar te inspireren. We hopen dat dit portaal de Quaker-gemeenschappen wereldwijd kan ondersteunen bij het uiten van hun geloof door actie. Neem contact op als u uw klimaat of duurzame middelen van bestaan wilt delen.

Het Quaker United Nations Office (QUNO) in Genève houdt toezicht op dit portaal. Op de website staat een lijst met Quaker-organisaties over de hele wereld die zich bezighouden met duurzaamheid en / of klimaatverandering als een kwestie van vrede en rechtvaardigheid

Afscheidsbijeenkomst van OIKOS

door Pieter Ketner

Op 16 maart vond, na een bestaan van 46 jaar, de afscheidsbijeenkomst plaats van Oikos, het Oecumenisch Instituut Kerk en Ontwikkelingssamenwerking. Deze organisatie ontstond na een fusie in 1993, van IKVOS (Interkerkelijk Vormingswerk op het gebied van Ontwikkelingssamenwerking (opgericht 1972) en de Stichting Oecumenisch Studie en Actiecentrum voor Investerings (OSACI, opgericht in 1975). De Quakers zijn van beide organisatie medeoprichters en hebben altijd financieel bijgedragen aan de organisatie. Het hulpfonds steunde jaarlijks de campagnekosten. Ook waren we vertegenwoordigd in het Ronde Tafel Overleg, de jaarlijkse bijeenkomst van vertegenwoordigers van de deelnemende kerken.

Kaarsen branden bij de slotceremonie

Thema's die in de loop der jaren aan de orde zijn geweest, zijn: Jubilee 2000, Ontwapening & ontwikkeling, economie, klimaatverandering, ontbossing, vluchtelingen & migranten en conflicten & polarisatie. Allemaal gericht op het bewustmaken van deze wereld problemen bij het grote publiek. Vele uitstekende publicaties over deze maatschappelijke problemen zagen het licht. Heel recent nog organiseerden het netwerk Theologie en Duurzaamheid, Oikos en de Groene Kerken Actie de studiemiddag “*Hoe groen is het hart van de kerk?*” Doel was de theologie en de predikanten, pastores en theologen dichter bij de Groene Kerken Actie te brengen en daarmee de Groene Kerken een meer theologische inslag te geven.

Oikos werd wel de “horzel in de pels van de multinationals” genoemd. Zij werkte met diverse kerkelijke en niet-kerkelijke organisatie samen, meestal onder de vlag van de partner. Hierdoor echter was Oikos relatief onzichtbaar. Op 31 december 2017 beëindigde Oikos haar werkzaamheden. De organisatie zag zich de afgelopen 10 jaar geconfronteerd met ingrijpende – en ook bedreigende veranderingen in haar omgeving en heeft het tij niet kunnen keren. Ook niet na een reorganisatie en bezuinigingsronde. Inkomsten liepen terug door veroudering van het ledenbestand, vermindering van subsidies e.a.

De afscheidsbijeenkomst, met als thema “Einde en Nieuw begin”, was een boeiende bijeenkomst. Met een zaal vol vrienden, oud-collega's, bestuurders en samenwerkingspartners werd er stil gestaan bij het verleden van

Oikos en de opheffing van de organisatie. We keken naar wat was, wat is, en blikten vooruit naar de toekomst. Want we geloven dat het werk van Oikos, het inzetten voor een eerlijke en duurzame samenleving, ook zonder de stichting door zal gaan.

Na het welkomstwoord van voorzitter Jan van Doggenaar, gaf Amma Asante (een Nederlandse van Ghanese afkomst) haar visie op de mondiale vragen en dilemma's, mede in relatie tot de inzet van Oikos. Ze is politicoologe en zat korte tijd in de Tweede Kamer voor de PvdA. Ze heeft veel kennis over ontwikkelingssamenwerking en maatschappelijke vraagstukken. Oikos heeft met plezier met haar samengewerkt rond de publicatie van *'Game Changers. Diasporadoeners en -denkers voor een andere Afrika-agenda'* (2014). In haar voordracht ging ze uitvoerig in op deze publicatie en haar samenwerking met Oikos in deze.

Hier volgt kort iets van wat zij zei.

“Dit brengt mij op de vraag: hoezo heft Oikos zichzelf op? En ook daar kan ik mij enigszins iets bij voorstellen. Ik denk in de eerste plaats aan de bezuinigingen in de Ontwikkelings Samenwerking-sector van de afgelopen jaren. Die zijn fors geweest. De sector heeft hieronder te lijden gehad. De bezuinigingen die reeds werden ingezet voordat Lilliane Ploumen minister werd, maar toch zij heeft de klus wel geklaard uiteindelijk. Ten tweede dacht ik aan het veranderde speelveld. Strijden voor een beter en rechtvaardiger wereld vraagt anno 2018 om iets heel anders dan in de jaren zeventig toen de voorlopers van Oikos werden opgericht. Ik had u optimisme beloofd. Ik neem u daarvoor mee in een droom. Weet u waar ik van droom?

Amma Asante tijdens de afscheidsbijeenkomst van Oikos

- *Een wereld waarin de mens de markt beheerst en niet andersom.*
- *Een wereld waarin vrouwen echt gelijkwaardig zijn aan mannen. En dus ook evenveel verdienen voor hetzelfde werk. Zelf hun partner mogen uitkiezen. Naar school mogen en leren totdat ze erbij neer vallen, als ze dat zouden willen. Dat ze de beschikking hebben over hun eigen lichaam. Ik droom van een wereld waarin ik even gelijkwaardig ben als u. Een wereld waarin ik mij niet continue hoef af te vragen of ik wel goed genoeg ben, puur en alleen vanwege mijn huidskleur. Een wereld waarin mijn intelligentie niet betwist wordt puur en alleen vanwege mijn huidskleur. Waarin ik en mijn kinderen dezelfde kansen heb in het onderwijs en op de arbeidsmarkt als ieder ander.*
- *Ik droom van een wereld waarin we in harmonie leven met de natuur, deze*

beschermen en niet leeg roven. Waarin we het afkunnen zonder fossiele brandstoffen. Een wereld waarin we niet aan de ene kant tonnen eten weggooien terwijl aan de andere kant mensen omkomen van de honger.

- *Een wereld waarin leiders niet de alleswetende machtsbeluste ‘redders’ zijn, uit op meer geld en macht, maar ware leiders die gericht zijn op verbinding, gemeenschappelijkheid en duurzaamheid.*
- *Een wereld waarin homoseksuelen, lesbiennes, biseksuelen en transgenders evenveel rechten hebben en waardigheid genieten als heteroseksuelen.*
- *Een wereld waarin we allemaal evenveel kans hebben op een gezond en een lang leven en daarvoor geen dikke portemonnee hoeven mee te nemen.*

Dit zijn dromen, die de realiteit overstijgen. Een forse droom. Voor deze droom is een beweging nodig. Niet alleen boosheid en verontwaardiging over onrecht. Een beweging die in verzet komt en een voorbeeld wil zijn voor anderen en de weg wijst naar de toekomst. Een wereld waarin mensen noch de aarde wegwerpdeeltjes zijn. Ik droom er van om de verdeeldheid te overwinnen. Sterker te zijn dan de polarisatie."

Oikos heeft baanbrekend werk verricht bij meningsvorming en bewustwording betreffende inzet voor vrede, gelijkwaardigheid, gerechtigheid en zorg voor ons milieu. Andere, vaak themagerichte, organisaties en nieuwe generaties nemen het stokje nu over. Nieuwe mogelijkheden doen zich voor. Zo houden wij hoop en kunnen dromen zoals die van Amma Asante werkelijkheid worden.

Tenslotte, schreef de directeur, David Renkema, ons de volgende email:

"Hartelijk bedankt voor uw interesse in en/of uw deelname aan het slotsymposium van Oikos. In onze beleving was het een waardig afscheid in een goede sfeer met mensen die Oikos een warm hart toedragen. De toespraken zijn inmiddels – met dank aan de sprekers – op onze website geplaatst. Ik ga nu verder met het schrijven van het boek over de nalatenschap van Oikos. Het boek zal overigens toekomstgericht zijn, zeker geen naslagwerk over de historie van IKVOS, OSACI en Oikos. Met een vriendelijke groet."

Dit verslag is samengesteld uit informatie van de Oikos website (www.stichtingoikos.nl) en eigen aantekeningen

Slotwoord door David Renkema

Quakers voor de Aarde Team

(Earth Quaker Action Team)

bron: <http://www.eqat.org/>

Onze missie

Wij zijn een grassroots, geweldloze actiegroep van Quakers en mensen van uiteenlopende overtuigingen, die zich samen met miljoenen mensen over de hele wereld inzetten voor een rechtvaardige en duurzame economie.

De uitdaging

Klimaatverandering veroorzaakt nu al dodelijke droogtes, overstromingen en ander extreem weer. Als we niet onmiddellijk actie ondernemen, kunnen de resultaten catastrofaal zijn. Tegelijkertijd bereikt de inkomensongelijkheid historische hoogten. Gemeenschappen van arbeiders en gemeenschappen met veel gekleurde mensen hebben te maken met hoge werkloosheidscijfers terwijl bedrijven en rijken de winst opstrijken ten koste van het klimaat. Wij geloven dat er betere manieren zijn om zaken te doen, die de klimaatverandering verminderen en goede banen opleveren.

Onze aanpak

De acties van EQAT confronteren op een geweldloze manier de mensen die profiteren van het huidige energiesysteem en daagt hen uit om zich af te wenden van fossiele brandstoffen. EQAT gebruikt geweldloze directe actie omdat het werkt. Directe actie was cruciaal voor het succes van elke grote sociale beweging in de afgelopen eeuw. Directe actie stelt ons in staat moedig de macht uit te dagen en onrecht te benadrukken. Zoals Dr. Martin Luther King uiteenzet in een brief vanuit een gevangenis in Birmingham, "geweldloze directe actie probeert een zodanige crisis te creëren en een zodanige spanning te bevorderen dat een gemeenschap die voortdurend heeft geweigerd te onderhandelen, gedwongen wordt om de kwestie aan te pakken."

Vrienden in het hele land

Maandvergaderingen, bijeenkomsten:

Noord en Oost Nederlands
A'dam
Deventer
Driebergen
MiZuNed
Haagse
Breda/Helmond

Quaker Secretariaat:

Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

tel.: 06 13700682, e-mail: secretariaat@deQuakers.nl.

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering:

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Rel. Genootschap der Vrienden - Quakers- te Amsterdam.

Quaker Bibliotheek:

Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, bibliothecaris - Marianne IJspeet.

Quaker Literatuur:

Willem Furnée ; Badhuisweg 149, 2597 JN 's-Gravenhage tel.: 070-3220544, e-mail:

litteratuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL70 INGB 0000 313040 t.n.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering:

Schrijver: Hans Weening, Lijnbaansgracht 208b, 1016 XA Amsterdam, 085-8780821, e-mail:

hweening@xs4all.nl. Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A' damse MV Quakers te Anna Paulowna.

Haagse Maandvergadering:

Schrijver: Willem Furnée, e-mail: haagse vrienden@Quakers.nu.

Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070-3600621, Bankrek.:

NL48 INGB 0001 8562 21 t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers Den Haag.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering:

Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350. email:

els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. Rel. Gen. der Vrienden-Quakers- te Zwolle.

Deventergroep:

Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering:

Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.:

NL12 INGB 0001 5908 95 t.n.v. N.O.N. MV Rel. Gen. der Vr. te Groningen.

Quaker Hulpfonds:

Schrijver vacature. Penningm: Johannes Borger, e-mail: johannes.borger@hotmail.com. Bankrek. is NL94

TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds Religieus Genootschap der Vrienden, Quakers, te den Haag.

Vrienden voor Brussel (VVQREA):

Schrijver: Peter van Leeuwen, tel.: 0182-611786; e-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO

0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad te Helmond.

Vriendenkring:

NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden Quakers te Amsterdam met ver-

melding van 'Abonnement Vriendenkring'. e-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 085-8780821, e-mail: hweening@xs4all.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info Jan Peeters tel.: 0032.15.24 75 10 e-mail : boekrijk@hotmail.com
Brussel	iedere zondag 11.00	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Driebergen	Iedere 3 ^e zondag in 't Haagje 1, Driebergen.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of quakers@marielke.nl
Bennekom	Iedere zondag: 10.30 in de Commanderij, Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom	e-mail: els@ramaker.me Op de 2e zondag van de maand is er eerst een worship-sharing en daarna wijdings- samenkomst tot 12.00.
Deventer	3 ^e zondag 10.30 Gespreksavond: 1e donderdag 18.30. (meinov. 3e do.).	In het Meester Geertshuis, Assenstraat 20, 7411JT Deventer. Inlichtingen bij Frieda Oudakker tel. 0644794366, e-mail: friedaoudakker@gmail.com
Groningen	2e en 4e zondag 10.30	2 ^e en 4 ^e zondag: De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen, tel. 050- 5712624 Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan de schrijver: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl
Den Haag	Iedere zondag 10.30	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Bij kennisgeving vooraf is er voor hen een aangepast pro- gramma. Info: tel.070-3600621
Wijhe, bij Zwolle	Eerste zondag 10.30	Wim en Deborah Balijon: tel.: 0570- 597170 Slotpark 77, 8131 DW Wijhe. Graag aanmelden als je komt.

Wijdingssamenkomsten op Afstand

1. Meeting at a Distance. Inlichtingen: caroline.wilson@esade.edu
2. Online meeting for worship: op tijdstippen rekening houdend met verschillende tijdzones, bekendmaking op: Quakerworship.org
3. Quaker Faith and Fellowship: internetforum:

www.Quakerfaithandfellowship.org

Quakers in Action

Een selectie van enkele foto's van zeer verschillende Quakers in actie voor vrede en gerechtigheid. Wie raad wanneer en waar ze plaats vonden?

